

POLITIHØGSKOLEN

Politidirektoratet

Postboks 8051 Dep

0031 OSLO

politidirektoratet@politet.no

NORWEGIAN POLICE UNIVERSITY COLLEGE

Deres referanse:

2015/04090-3

Vår referanse:

2015/00215-2 008

Sted, Dato

Oslo, 9.3.2015

HØRINGSSVAR - UTKAST TIL INSTRUKS FOR ENHETEN FOR ETTERFORSKNING AV ALVORLIGE UOPPKLARTE SAKER (COLD CASES)

Det vises til høringsbrev fra Politidirektoratet datert 4. februar 2015 med utkast til en felles instruks fra Politidirektoratet og Riksadvokaten til Kripes v/Enheten for etterforskning av alvorlige uopplarte saker (cold cases), samt dokumentet «Rapporten fra arbeidsgruppe om etterforskning av alvorlige uopplarte saker», vedlagt.

Kripes har fått i oppdrag å sette ned en egen gruppe som skal jobbe med såkalte cold cases – saker hvor etterforskningen har stoppet opp og ikke lenger etterforskes hos politiet. Sakstypen vil primært være drapssaker, herunder mistenkelige dødsfall og savnet-saker som kan være drap. Den uavhengige cold case-gruppen skal se på saker med nytt blikk, nye etterforskningsmetoder og på en ny måte. Opprettelsen av gruppen henger sammen med at reglene om foreldelse av de mest alvorlige volds- og sedelighetsforbrytelsene ble endret 1. juli 2014.

Arbeidet med å løse uopplarte straffesaker er viktig av hensyn til rettssikkerheten, samfunnet og de berørte parter. Erfaring viser at ny teknologi og nye metoder kan bidra til å fremskaffe nye bevis. Videre kan bruk av «nye øyne» på gamle saker også bidra til å gi resultater. Dette er viktig med henblikk på å oppklare uopplarte saker, men også for å utvikle etterforskning som fag. Med dette utgangspunktet ønsker Politihøgskolen å komme med noen innspill og kommentarer til enkelte av punktene i utkast til instruks. Vi har også merknader til rapporten omtalt overfor. Høringsuttalelsen følger punktene i utkast til instruks.

Utkast til instruks skal regulere de ulike sider og funksjoner ved enhetens opprettelse og arbeid med utgangspunkt i foreliggende regelverk; påtaleinstruksen, politiloven og straffeprosessloven. Når det gjelder instruksen punkt 1 *Formål*, slutter Politihøgskolen opp om at formålet med en enhet som er opprettet for å etterforske såkalte cold cases, må være å oppklare flere, og således redusere antall, alvorlige uopplarte saker. Vi mener imidlertid at formålsbeskrivelsen bør utvides til også å omfatte læringsperspektivet for både politiet og påtalemyndigheten.

Politiet skal være en lærende organisasjon, og det er viktig at de erfaringer som enheten gjør kommer etaten til gode på en systematisk måte. Spesielt gjelder dette i forhold til å kunne videreutvikle kvaliteten i både grunn- og videreutdanningene ved Politihøgskolen. Ansvar for

POLITIHØGSKOLEN

Pb.5027 Majorstuen, 0301 Oslo

Slemdalsveien 5

Tlf: 23 19 99 00 /Faks: 23 19 99 01

Org. nr: 974 761 017 / Giro: 7694.05.08335

www.phs.no/postmottak@phs.no

Avdeling Bodø

Pb. 6004, 8002 Bodø

Universitetsalleen 1

Tlf: 23 19 99 00

Faks: 75 58 80 30

Utdanningscenter

Kongsvinger

Pb. 100, 2201 Kongsvinger

Motjernsvegen

Tlf: 23 19 99 00

Faks: 62 82 59 50

Justissektorens kurs- og

øvingssenter Avdeling Stavern

Pb. 204, 3291 Stavern

Fredriksvern Verft

Tlf: 23 19 99 00

Faks: 33 20 61 00

kunnskapsformidling til etaten bør således inngå i formålsbeskrivelsen.

Ovennevnte gjelder også for instruksens punkt 2 *Oppgave*. Ansvar for formidling av kunnskap til etaten bør også omtales som en av enhetens oppgaver.

Vi har ingen merknader til punkt 4 *Ledelse og sammensetning* som sådan, men en merknad til arbeidsgruppens rapport som kan berøre dette punktet. Rapporten omtaler enhetens behov for kompetanse som vil kunne virke inn på enhetens sammensetning. Det antas at enheten vil være avhengig av å trekke veksler på andre typer kompetanse, både eksternt og internt. Under rapportens punkt 3.6 *Bistand fra andre enheter* og punkt 4.2 *Sammensetning, bemanning, herunder ledelsesfunksjon*, foreslås det å bruke/samarbeide med politistudenter fra Politihøgskolen i arbeidet med Cold case-saker. Det vises til erfaring fra bl.a. Nederland som har benyttet politistudenter i tilsvarende arbeid. Det nevnes at «Ved gjennomgang av større saker kan studenter fra PHS bes om å lese dokumenter og gi en oppsummering. De kan også forelegges reelle saker som sakseksempler i undervisningen». Rapporten foreslår bruk av øvrig personell, som politistudenter vil være, ikke skal reguleres i instruks for cold case-enheten jf. (rapportens) punkt 4.3 *Funksjonstid/rullering av personell*. I utkast til instruks legges det opp til at det overlates til sjef Kripos å fortløpende vurdere ytterligere behov for nødvendig kompetanse og sammensetning. Politihøgskolen har ikke vært involvert i arbeidet med arbeidsgruppens rapport eller utkast til instruks, og vil følgelig gjøre oppmerksom på at dersom det på nåværende, eller et senere tidspunkt, vurderes å følge opp rapporten på dette punktet, mener vi at dette må utredes nærmere og avklares i tett dialog med Politihøgskolen.

Instruksens punkt 5 omhandler sakstypene denne nye enheten skal etterforske. At enheten skal behandle ikke oppklarte saker, følger av instruksens punkt 1 og 2 hvor uoppklarte saker er anført under begge punkt. Politihøgskolen er av den oppfatning at punkt 5 bør «utdypes» noe for å forhindre en innskrenkende tolkning av beskrivelsen av sakstypene. Vi foreslår at det til punktets andre ledd tilføyes flere saksfelt eksempelvis «herunder seksualforbrytelser begått mot barn».

Til punkt 6 *Utvelgelse av saker og saksgang* vil vi gjøre oppmerksom på at det fremstår som om det henvises feil punkt. Det henvises til punkt 4, men det menes vel punkt 5?

Videre foreslår vi at siste setning i første avsnitt: «Sjefen for Kripos kan i særskilte tilfeller (uten forutgående anmodning) tilby politimestrene slik bistand» utgår. Politihøgskolen er av den oppfatning at det ikke er behov for å instruksfeste en slik adgang til å tilby slik bistand. Setningen kan med fordel erstattes med ordlyden i påtaleinstruksens § 37-1 «Innen sitt område, jf. § 37-3 kan enheten foreta etterforskning av eget tiltak og overta en sak fra andre i samsvar med reglene i dette kapitlet». Dette vil synliggjøre at enheten har et særlig ansvar for selv å ta initiativ til å gjennomføre etterforskning, spesielt i saker av distriktsovergrepene karakter.

Under punkt 10 *Det videre saksansvar* er det i andre setning anført «I slike tilfeller...» Det fremstår som uklart hva dette viser tilbake til. Hovedregelen bør være at saken tilbakeføres stedlig politimester, etter at enheten har avsluttet sitt arbeid. Dette bør tydeliggjøres under dette punktet.

Avslutningsvis vil vi nevne at arbeidsgruppens foreslår i sin rapport at cold case-enheten, når etablert, skal tilstrebe et tett og godt samarbeid med relevante samarbeidspartnere, herunder bl.a. Politihøgskolen. Dette stiller vi oss positive til, og vi ser frem til et eventuelt samarbeid.

Med hilsen

Nina Skarpenes

Rektor/sjef Politihøgskolen

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandlere:

Ivar Husby Telefon: 23 19 99 36

Ivar Flø Telefon: 23 19 97 69

Ole-Thomas Bjerknes Telefon: 23 19 98 00

Trond Myklebust Telefon: 23 19 98 55

Jorunn Lindholt Telefon: 23 19 95 54

